

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžf/15/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014201072
Dátum vydania rozhodnutia:	09.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1014201072.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SLOVUNITED s.r.o., IČO: 44 424 639, Špitálska 27, Bratislava, zastúpený: SEMANČÍN POLÁČEK s.r.o., advokátska kancelária, Vajnorská 100/A, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 0024/2014/E zo dňa 28.11.2013, o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/140/2014-78 zo dňa 29.10.2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/140/2014-78 zo dňa 29.10.2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým uznesením konanie podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok (ďalej OSP) zastavil. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým žalobca nebol v cenovom konaní, v ktorom žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie, opomenutý, nakoľko zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) mu postavenie účastníka cenového konania nepriznáva.

Žalobca podal proti tomuto uzneseniu krajského súdu včas odvolanie. V podanom odvolaní namietal, že mu v konaní pred krajským súdom nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobcu. Dôsledkom tohto pochybenia súdu je podľa žalobcu, s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, vytváranie stavu nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom. Ďalej žalobca namietal nesprávne posúdenie spornej otázky o aplikácii ustanovení správneho poriadku krajským súdom a nedostatočné odôvodnenie jeho záverov.

II.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a

jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z. účastníkom cenového konania je regulovaný subjekt, ktorý predložil návrh ceny. Ak sa začalo cenové konanie na podnet úradu, je účastníkom konania regulovaný subjekt, ktorého má úrad v úmysle cenovo regulovať.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých prípadoch zdôraznil, že nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces (viď napríklad I. ÚS 335/06). Zároveň ale Ústavný súd Slovenskej republiky pripustil, že v niektorej veci môže byť absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku (žalobe) druhého účastníka konania právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku (žalobe), nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku (teda vtedy, keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku).

Ďalej uznesením z 20. decembra 2010 sp. zn. IV. ÚS 462/2010 Ústavný súd Slovenskej republiky poukázal na to, že prvostupňový súd má zákonnú povinnosť doručiť odvolanie bezodkladne ostatným účastníkom konania, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, má povinnosť vyzvať účastníkov konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili; iná povinnosť mu ale z Občianskeho súdneho poriadku (§ 209a ods. 1 O.s.p. a ani z iných jeho ustanovení) nevyplyva. Z Občianskeho súdneho poriadku teda nevyplyva povinnosť prvostupňového súdu predložiť druhému účastníkovi konania späť na zaujatie stanoviska k vyjadreniu druhého účastníka konania k návrhu, resp. žalobe.

Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu vyjadrenie žalovaného k žalobe by malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska žalobcovi vtedy, pokiaľ vyjadrenie k žalobe má zásadný vplyv na rozhodnutie súdu. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka súdneho konania oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (opakujúci sa a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania. Podľa názoru Najvyššieho súdu by takýto pohľad mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu. Z týchto dôvodov Najvyšší súd v ďalšom vychádzal z názoru, že odňatie možnosti pred súdom konať nezakladá sama skutočnosť, že žalobcovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho žalobe.

Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade skutočnosť, že vyjadrenie žalovaného k žalobe nebolo doručené žalobcovi, bolo právne irelevantné, lebo predmetné vyjadrenie nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie krajského súdu o žalobe. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplyva, že by krajský súd k prijatiu jeho záverov, na ktorých spočíva jeho potvrdzujúci rozsudok, viedlo práve vyjadrenie žalovaného k žalobe.

Žalobca v podanom odvolaní ďalej namieta nesprávny výklad zákona č. 250/2012 Z. z. v otázke okruhu účastníkov konania o cenovej regulácii, t. j. pozíciu účastníka správneho konania na rozdiel od hore

zmieneného procesného postavenia účastníka súdneho konania z titulu podanej žaloby.

Podľa dôvodovej správy Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky k § 14 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z. úprava cenového konania považuje za účastníka cenového konania už len regulovaný subjekt. Ustanovenie odseku 3 je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k § 14 správneho poriadku. Toto ustanovenie vymedzuje účastníka konania v porovnaní so správnym poriadkom užšie. V zmysle navrhovaného ustanovenia je teda účastníkom konania na úrade iba ten subjekt, ktorý podal návrh na začatie konania alebo ten subjekt, ktorého má úrad v úmysle z úradnej moci regulovať. Cieľom takéhoto užšieho vymedzenia účastníka konania v porovnaní so správnym poriadkom je, aby v konkrétnom konaní na úrade bolo vydané rozhodnutie v súlade so zásadami správneho poriadku, najmä so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania a aby sa zabránilo veľkému počtu účastníkov konania. Ak by úrad v zákone nešpecifikoval a nezužil pojem účastníka konania pre účely regulácie v porovnaní s účastníkom konania podľa správneho poriadku v samotnom konaní by takýto účastníci mohli vystupovať "pasívne", vzhľadom na nedostatok informácií by nemohli poskytovať úradu relevantné informácie, pričom na druhej strane úrad by musel rešpektovať všetky ich práva účastníkov konania vyplývajúce z príslušných ustanovení správneho poriadku. Mohlo by sa stať, že regulovanému subjektu by nebola schválená alebo určená cena včas, čo by v konečnom dôsledku mohlo mať negatívny vplyv na veľký počet občanov Slovenskej republiky ako odberateľov „tovarov“ z regulovanou cenou.

V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd zdôrazniť, že je nepochybné, že zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej „správny poriadok“) je predpisom všeobecným, upravujúcim konanie a rozhodovanie v oblasti verejnej správy. V zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku je účastníkom konania ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. Takáto pozitívna enumerácia účastníkov správneho konania sa môže týkať širokého okruhu fyzických a právnických osôb. Zámerom zákonodarcu bolo pre prípad konania o cenovej regulácii podľa zákona 250/2012 Z. z. tejto situácii predísť, osobitnou právnou úpravou v tomto špeciálnom predpise, v súlade so všeobecne uznávanou zásadou *lex specialis derogat legi generali*.

Navyše aplikáciu uvedenej zásady podporuje aj skutočnosť, že správny poriadok výslovne zakotvuje tzv. subsidiárny charakter vo vzťahu k osobitným zákonom, ktoré upravujú rozhodovanie správnych orgánov. To znamená, že vo veciach upravených osobitnými zákonmi je potrebné v konaní postupovať prednostne podľa týchto osobitných predpisov a len vtedy, ak osobitné predpisy neobsahujú potrebnú úpravu na riešenie určitej procesnej otázky, možno použiť príslušné ustanovenie správneho poriadku (viď uznesenie Najvyššieho súdu č. k. 3Sžo/4/2011).

Ak by mohla byť účastníkom konania podľa zákona č. 250/2012 Z. z. každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá spĺňa znaky uvedené v § 14 ods. 1 správneho poriadku, teoreticky spôsobilo by to extrémny nárast počtu účastníkov konania o cenovej regulácii. Dôsledkom toho by bola faktická nemožnosť dosiahnuť účel konania o cenovej regulácii.

Z uvedených dôvodov je argument žalobcu, že krajský súd nesprávne posúdil zámer zákonodarcu pri kreovaní okruhu účastníkov konania o cenovej regulácii podľa § 14 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z., irelevantný. Zámerom zákonodarcu, vzhľadom na povahu konania o cenovej regulácii, bolo práve pozitívnym vymedzením určiť užší okruh účastníkov tohto konania.

Žalobca nespĺňa požiadavku § 250 ods. 2 OSP na to, aby mohol byť žalobcom v konaní podľa § 247 a nasl. OSP, keďže nebol účastníkom konania o cenovej regulácii, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 OSP s poukazom na § 250k ods. 1 OSP, tak, že žalobcovi, ktorý nemal v odvolacom konaní úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.